

Luovan työn tekijät ja yrittäjät - Luovat ry

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Edunvalvontajohtaja Lauri Kaira | Sosiaali- ja terveysvaliokunta 21.11.2023

1

**Luovien alojen työmarkkinat
ovat poikkeuksellisen joustavat**

Luovilla aloilla erilainen työmarkkina

- Luovien alojen työmarkkinat ovat poikkeuksellisen joustavia, koska suurin osa työstä tehdään hanke- tai projektikohtaisesti päivä- tai tuntipalkkoilla.
- Alalla ei ole tarvetta sellaiseen työhön kannustamiseen, kuin mitä esitys tavoittelee, koska työvoimaa hankkeisiin on hyvin saatavilla. Silloin, kun projekteja tai hankkeita ei ole, myöskään palkkoja ei makseta.
- Koska luovilla aloilla ei ole juurikaan tarjolla kokoaikatyötä, esitys johtaisi kohtuuttomiin vaikutuksiin ja siksi estämme että alalla säilytetään oma poikkeusäntelyn
- Hallitusohjelmassa on erityinen kohta luovan alan ammattilaisten sosiaali- ja työttömyysturvan ongelmien korjaamisesta, eikä esitys saa mielestämme olla sen vastainen

2

**Luovilla aloilla on nykyisin
poikkeusääntelyä**

Luovien alojen nykyinen työttömyysturva

- Luovilla aloilla ei ole paljoakaan tarjolla kokopäivätyötä, vaan työ tehdään projekteissa, hankkeissa, esiintymistapahtumissa jne
- Nykyisessä lainsäädännössä on poikkeussäätely, joka mahdollistaa luovan alan ammattilaisille mahdollisuuden ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan
 - 28 kuukauden tarkastelujakson aikana henkilön pitää osoittaa ansainneensa 26 kalenteriviikkona (yht. 6 kk) pyöreästi 310 euroa/vko
 - Esimerkiksi ammattimuusikolle 26 kpl 310 euron viikonloppuja runsaan parin vuoden aikana on toimivaksi havaittu minimitaso
 - Näyttelijällä taas voi olla tiiviitä useamman kuukauden mittaisia projekteja, mutta sitten taas hyvinkin pitkä taukoja, mutta 26 viikkoa syntyy

3

**Esityksen
ongelmat luovien
alojen yritysten ja
työntekijöiden kannalta.**

Koska luovilla aloilla ei ole juurikaan tarjolla kokopäivätöitä, esitys ei sovellu niille

- Hallituksen esitys vaikeuttaa työssäoloehdon täyttymistä kahdella tavalla:
 1. Aika-/ansaintamäärä kasvaa: 26 viikkoa (6 kk) tuplaantuu 12 kuukaudeksi, joka pitää saavuttaa samassa 28 kuukauden ajassa.
 2. Lisäksi aikaa tarkastellaan pitempinä jaksoina: noin 310 euron viikkojen sijaan etsitään 930 euron ja 465 euron kuukausia ja
- HE:n mukaan esitetty muutos koskettaa erityisesti ”henkilöitä, joiden työssäoloehto nykysäännösten mukaan olisi kertynyt useista erillisistä työssäolojaksoista, erityisesti, jos työjaksot olisivat lyhyitä. Tällaisten henkilöiden osalta muutos voi merkitä, että työssäoloehto ei kerry.”

4

**Miten sattumanvaraista
työttömyysturvan
on syytä olla?**

Malli sisältää liikaa sattumanvaraisuutta

- Projekti- ja keikkatyötä tekevällä taiteilijalla löytyy todennäköisemmin erillisiä työviikkoja kuin kokonaisia työkuukausia.
- Kun katsotaan kokonaisia kuukausia, keikkojen ja työviikkojen sijoittuminen kuukausiin vaikuttaa lottokoneen tavoin.
- Esimerkki:
 - Henkilö ei saisi ansiosidonnaista, jos hän ansaitsee 28 kk aikana tasaisesti 450 euroa/kk (yht 12 600 €)
 - Mutta sillä saisi, jos ansaitsee tienaa saman summan runsaan 1000 euron erissä 12 eri kuukautena (yht 12 600 €)

5

**Luovilla aloilla tarvitaan
edelleenkin poikkeus-
sääntelyä**

Tärkeimmät korjaukset

- Koska luovan alan ammattilaisille ei ole juurikaan tarjolla kokopäivätyötä, toimialalle pitää edelleenkin olla poikkeussäätelyä:
- Koska projekti- ja keikkatyössä 12 kuukauden työssäoloehdon kerryttäminen on liki mahdotonta, työssäoloehdon tulee säilyä nykyisen mittaisena (26 vkoa tai 6 kk)
- Uuden mallin sattumanvaraisuutta tulisi vähentää säilyttämällä taiteilijoiden osalta työssäoloehdon viikkokohtainen tarkastelu kuukausikohtaisen sijaan
- Riippumatta siitä, miten pitkäksi työssäoloehto halutaan ajallisesti (6kk tai 12 kk) säätää, sen kerryttäminen kalenteriviikkoina on sekä tasapuolisempaa että vähemmän sattumavaraista kuin kuukausina
- Työttömyysturvan suojaosaa ei tule poistaa, koska se kannustaa työn vastaanottamiseen, ylläpitää työkykyä ja luo kontakteja työnantajiin, eli edistää työllistymistä

Kiitos!

luovat

LUOVAN TYÖN
TEKIJÄT
JA YRITTÄJÄT